Mairg duine bhraitheas é féin!

[Tomás Ó Rathile: *Dánta Grádha,* no. 86; also published in *The Contention of the poets; an essay in Irish intellectual history* by John Minahane, Sanas Press, 2000, 54-57, with translation)]

Domhnall (mac Dáire) Mac Bruaideadha

1 Mairg duine bhraitheas é féin!
mo bheart is dá héis do-chím;
ní fhionnfa neach fir ná mná
mo rún féin go bráth a-rís.

2 A bhean chumainn, a chruth fial,
do bhí agam riamh i ngioll,
[mairg léigeas a rún le mnaoi!]
fuaire a chách a-taoi fám chionn.

3 Oram féin do fríth an locht, -
ní beag nod dá chur i gcéill;
tig an cumann druim-tar-ais,
buailtear duine dá shlait féin.

4 Ní thiubhrthá orlach ar ór
díom, a inghean is óg snuadh;
ciodh gearr ó 'niugh gus i-né,
do bhuaidhir mé an t-uisge suas.

5 Méad na toile tugais dúinn
mairg dár gealladh, a ghnúis nár,
umam féin ó 'taoi go fuar;
comhfhada théid fuath is grádh.

6 Do chuala féin fad' ó riamh
cumann deise do dhiall ruinn, -
duine i Mumhain na múr ngeal
díobh, is duine do Leath Chuinn.

7 Do bhádar dá bhliadhain déag
an dá sgoláir [fá sgéal suairc]
gan deadhail - gá díochra searc
ar fud Éireann teas is tuaidh?

8 D'éis a múinte i mbailtibh sgol,
dála an chúpla ar nách gclos béim,
do thionnsgain gach duine dhíbh
dol an tráth-soin dá thír féin.

9 Do b'iad ráite an fhir a-ndeas,
's an sruth déar ag teacht re a ghruaidh:

“Ní dóigh go bhfaiceam, a ghrádh,
gnúis a chéile go lá an Luain.”

10 “Dá dtí,” ar an sgoláir a-dtuaidh,
“olc do cheachtar uainn dá bhríogh,
ós ag deadhail dúinn ar ndias,
go madh dhuitse bhias a dhíoth!”

11 D’éis ar gcumainn gus a-nocht
ní mór, a bhean na bhfolt slim,
nách í freagra an fhir a-dtuaidh
fuaras uait ag sgaradh rinn.

12 Ní hí h’anshocracht ná t’fhearg,
ní díth céille, ní ceard bhaoth,
ní cruas, ní droichtheist, ní tnúth,
do-bheir deadhail dún ar-aon.

13 Gan tú san chúige i mbíodh Meadhbh,
nó i gcrích Laighean na learg réidh,
nó i ndúthaigh Dheadhaidh mhic Shin, -
tug mo dheadhail ribh rem ré.

14 Ní fhuarais, gidh meanma shaobh,
a ghlac shocair gan taom gcruais,
cúis mo thréigthe acht mé id ghar:
maith gach cunnradh i bhfad uait!

15 Gach ar léigeas leat dom rún,
a ghéag úr an aignidh shéimh,
aithnim díot a cheilt ar chách
go bráth bráth, ’s a cheilt ort féin!

16 Im ghar choidhche, is bím gan fear,
a ghnúis díoghainn na ndearc mall,
an fear leis nách beitheá réidh
ní léigfinn féin ar chéad marg.

17 A stuaigh mhíolla na mbas ngeal,
gé léige mo shearc i bhfaill,
fuaire id thoil ní thugas fós;
mo sgaradh riot gá mó mairg?